

EK

PROJE UYGULAMA ESASLARI		
PROJE	Birimi	Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü
	Adı	Şehirlerin Kalbi Camide Buluşalım
	Sorumlusu	İl ve İlçe Müftülükleri
	Amaçları	<ol style="list-style-type: none">1. Başkanlığımızın geniş kitlelere hitap etmesine, tanıtılmasına ve olumlu imajının artırılmasına katkı sağlamak.2. Camilerin hayatın merkezinde konumlandırılmasını sağlamak.3. Nebevî metotta olduğu gibi din hizmetlerini hedef kitleye göre uyarlamak.4. Toplumun tüm kesimlerinin cami ve cami hizmetleriyle bağının güçlenmesini sağlamak.5. Millî ve manevî değerlerimize sahip bir toplum inşa etmek.
	Hedefleri	<ol style="list-style-type: none">1. Vatandaşlarımızın Kur'an ve sünnete dayalı sahih dinî bilgi edinmeleri ve dinî konularda kendilerinde bir birikim oluşması.2. Günlük hayatın hızlı akışı içerisinde camiye gitmeye fırsat bulamayanların camiyle buluşmalarının sağlanması.3. Başta engelli ve yaşlılar olmak üzere tüm vatandaşlarımızın cami hizmetlerinden rahatça istifade etmesi.4. Aile fertlerinin bilhassa çocukların cami ve cemaatle namaz bilinci kazanmalarına katkı sağlanması.
	Hedef Kitlesi	Çocuk-genç-yaşlı, kadın-erkek, hasta-engelli-göçmen-afetzedede.
	Süresi	Şubat-Aralık 2024
	Uygulanacağı Yerler	Ülke genelinde il ve ilçe müftülüklerince proje uygulama esaslarına göre belirlenecek camiler
	İş Birliği Yapılması Öngörülen Kurum/Kuruluşlar	Üniversite, İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Proje uygulanmaya başlamadan önce müftülüklerce; ilgili kurumlarla iletişime geçilerek anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde proje ilan edilecektir. Özellikle okul ve üniversitelere yakın camilerdeki etkinlik ve faaliyetlere öğrencilerin katılması konusunda ilgili kurum ile iş birliği yapılacaktır. İl/İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüğü, İl/İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, İl/İlçe Belediye Başkanlığı Oyun alanlarının oluşturulması, sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi konularında söz konusu kurum ve kuruluşlardan destek alınacaktır. Türkiye Diyanet Vakfı İl/İlçe Şubesi Proje kapsamında yapılacak ikramlar ve faaliyetler konusunda TDV'den destek alınacaktır.

PROJE UYGULAMA ADIMLARI

1. GENEL

1. Şubat ayı projenin planlanma, duyuru, tanıtım aşaması; Mart-Aralık ayları ise projenin uygulanma aşamasıdır.
2. Her ilde projenin yönetileceği bir komisyon Şubat ayı içerisinde oluşturulacaktır. Komisyon din hizmetleri/ADRB/gençlik hizmetlerinden sorumlu il müftü yardımcıları ve şube müdürleri; projede sorumlu/görevli olan vaizler, imam-hatipler, ADRB/gençlik/engelli koordinatörleri, din hizmetleri uzmanları, şef/VHKİ/memurlar arasından en fazla 10 kişiden oluşturulacaktır. Komisyon başkanı il müftüsü tarafından belirlenecektir. Söz konusu komisyon tarafından proje genel anlamda koordine ve takip edilecek olup projenin altında gerçekleştirilecek faaliyetlerle alakalı sorumlu ve görevliler tespit edilecektir.
3. Şubat ayı içerisinde projenin planlamaları ve tanıtımları yapılmak üzere hem Başkanlık ile illerdeki komisyonlar arasında hem de illerdeki komisyonlar ile projede sorumlu/görevli personel arasında toplantılar gerçekleştirilecektir.
4. Projenin uygulanması aşamasında paydaş kurum ve kuruluşlarla fikir alışverişleri, görüşmeler ve iş birliğine önem verilecektir.
5. Şubat ve Haziran'ın son 2 haftasında, müftülük internet sayfaları, sosyal medya hesapları, cami içi ve cami dışı hizmet ve faaliyetlerde hem yüz yüze hem de dijital imkânlarla projenin tanıtımı yapılacak olup projenin toplumun tüm kesimlerine duyurulmasına azami özen gösterilecektir. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerde, Başkanlığımızca yürütülen diğer proje ve faaliyetler de vatandaşlarımıza tanıtılacak, vatandaşlarımız diğer proje ve faaliyetlere de davet edilecektir. Projenin il genelinde tanıtımı, duyurusu ve bunların koordinesinde bizzat il proje komisyonu sorumlu ve görevlidir.
6. Projenin uygulanması aşamasında proje sorumlusu/görevlileri tarafından tespit, teklif ve değerlendirmeler raporlanarak metin belgesi (.odt) formatında, Haziran ve Aralık aylarının son haftasında, yılda 2 (iki) defa olmak üzere Başkanlığımıza resmî yazı ile bildirilecektir.
7. Ramazan ayında ve yaz Kur'an kurslarında proje faaliyetleri, zamana (mukabele, teravih, yaz Kur'an kursları vb.) ve hedef kitleye (Ramazan'da cami cemaati, yaz Kur'an kursu öğrencileri) uyarlanarak sürdürülecektir.
8. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere ait doğru verilere ulaşılması amacıyla proje il komisyonu tarafından gereken rehberliğin projeyi uygulayan personele sunulması ve faaliyetlerin DİBBYS-DHYS'ye kaydedilmesi önem arz etmektedir. Bu kapsamda kayıt işlemlerinde il proje komisyonu tarafından Ek/d'de yer alan resimdeki gibi kılavuzlar hazırlanarak müftülükler ve personel ile paylaşılacak ve programların DHYS'ye kaydedilmesi sağlanacaktır. Ayrıca kayıtların sağlıklı bir şekilde sisteme girilmesi hususunda il/ilçe müftülükleri DHYS sorumlularınca personele rehberlik edilecektir.
9. Projeye ilişkin diğer Eklere <https://bulut.diyadin.gov.tr/index.php/s/E9J9TJZEzkiPid2> internet adresinden ulaşılabilecektir.

2. ÖZEL

Şehirlerin Kalbi Camide Buluşalım projesi, camileri hayatın merkezinde konumlandırmak amacıyla il proje komisyonu tarafından uygulama adımlarına göre belirlenecek camilerde ve görevlilerce 2024 yılında ülke genelinde uygulanacaktır. Proje kapsamında çocuk-geç-yaşlı, kadın-erkek, hasta-engelli-göçmen-afetzedede gibi farklı hedef kitlelere yönelik cami buluşmaları, ilmî derslerin yanı sıra hane, site ve kahvehane ziyaretleri gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında şu 4 ana başlık altında faaliyetler icra edilecektir:

A. Cami Buluşmaları

a. Ailece Camideyiz

1. İl proje komisyonu tarafından aile fertlerinin rahatlıkla katılım sağlayabileceği her hafta perşembeyi cumaya bağlayan gece yatsı namazından önce icra edilecek program için il/ilçe müftülüklerindeki %30 oranında cami, hafta sonu öğle ve ikindi vakitlerinde icra edilecek program içinse 50.000 nüfusu aşan tüm ilçelerde asgari bir cami belirlenecektir.
2. Programlar; imkânlar dâhilinde proje komisyonunda yer alan personelin katılımlarıyla icra edilecektir.
3. Cuma Gecesi programları; Yasin-i Şerif tilaveti ile başlayacak, sohbet ile devam edecek, Ek/a'daki tövbe-istiğfarın ardından hatim duası ile sona erecektir. Hafta sonu ise çocuklara yönelik oyun etkinliklerinin yanı sıra cami içinde de namaz öncesinde/sonrasında çocukların seviyesine ve ilgisine uygun bir program gerçekleştirilecektir. Özellikle hafta sonu programında sinema, tiyatro, orta oyunu, yarışma, geleneksel çocuk oyunları gibi etkinliklerden istifade edilecektir.
4. Muhatapların ihtiyaçları gözetilerek 10 dakikalık sohbet yapılacaktır. Sohbetlerde Başkanlığımızca hazırlanan Ailemin Sohbet Günlüğü, Asr-ı Saadet'ten 365 Güne, Kur'an'dan Öğütler (2 Cilt), Hadislerle İslam (7 Cilt) vb. eserlerden istifade edilecektir.
5. Cuma Gecesi programında her camide en az bir hatm-i şerif okunması sağlanacak ve programda aile fertlerinin iştirakiyle okunan hatimlerin duası yapılacaktır.
6. Hatimlerde cüzlerin dağıtımı Ek/b'deki "Örnek Hatim Çizelgesi"ne göre, her katılımcının bir önceki hafta okuduğu bölümden devam etmesine imkân verecek şekilde yapılacak, böylece katılımcıların bireysel hatimlerini tamamlayabilmesi sağlanacaktır.
7. Faaliyet özelindeki Ek/c'deki afiş ile Ek/ç'deki broşürün basımı il ve ilçe müftülüklerince gerçekleştirilecek, afişler projenin uygulandığı tüm camilere asılacak ve tüm aile fertlerinin katılımını temin etmek için program uygun vasıtalarla vatandaşlarımıza, bilhassa ailelere etkin bir şekilde duyurulacaktır.
8. Hafta sonu programı aileyi de kapsamakla birlikte projenin merkezinde çocuklar yer alacaktır. Program sonunda çocuklara şeker, mevsim meyvesi, balon, oyuncak gibi ikram ve hediyeler takdim edilecektir.
9. Hafta sonu gerçekleştirilecek cami buluşmalarına 4-6 yaş grubu başta olmak üzere Kur'an kursu öğreticilerinin öğrencilerini ve ailelerini teşvik etmeleri sağlanacak, il millî eğitim müdürlükleriyle iletişime geçilerek anaokulu ve ilkokullarda proje ilan edilecektir.
10. Oyun alanlarının oluşturulması hususunda belediyelerden, cami içi etkinliklerin gerçekleştirilmesi için il gençlik ve spor müdürlükleri ve halk eğitim merkezlerinden destek alınacaktır.
11. Cuma Gecesi programları; uygulandığı her cami için haftalık bir kayıt olacak şekilde DİBBYS-DHYS "Faaliyet > Faaliyet Kaydetme" ekranından "Diğer Faaliyetler > Dini Faaliyetler > Hatim ve Dua Programı" faaliyet türüne, hedef kitle "Aile Fertleri" seçilerek, "Katılımcı ve Okunan Hatim Sayısı" doldurularak kaydedilecektir.
12. Hafta sonu programları; uygulandığı her cami için DİBBYS-DHYS "Faaliyet > Faaliyet Kaydetme" ekranından "Diğer Faaliyetler > Dini Faaliyetler > Cami, Çocuk ve Namaz Buluşması" faaliyet türüne, mekân türü "Cami" seçilerek, "Katılımcı Sayısı" doldurularak kaydedilecektir.

b. Engelsiz Cami, Engelsiz İbadet

1. Cami-engelli buluşma programları il ve ilçe müftülüklerince belirlenecek engelli erişimine uygun merkezî camilerde (%5 oranında) gerçekleştirilecektir.

2. Programlar engelli koordinatörünün sorumluluğunda ve katılımıyla icra edilecektir.
3. Her ayın son pazar günü öğle namazında engelliler ile bir araya gelinecektir.
4. Program uygun vasıtalarla yerelde engellilere etkin bir şekilde duyurulacaktır.
5. Programın uygulandığı camilerde;
 - Vakit namazından önce veya sonra Kur'an-ı Kerim okunacak,
 - İman, ibadet, ahlak konuları ile engelli sahabilerin hayatlarının işlendiği kısa bir sohbet yapılacak,
 - İlahi ve kaside okunacak,
 - Dua ile program sonlandırılacaktır.
6. İmkânlar nispetinde yapılan sohbet, işitme engelliler için işaret diline çevrilecektir.
7. Programlar; uygulandığı her cami için her ay bir kayıt olacak şekilde DİBBYS-DHYS “Faaliyet > Faaliyet Kaydetme” ekranından “Diğer Faaliyetler > Dini Faaliyetler > Cami Engelli Buluşması” faaliyet türüne, hedef kitle “Engelliler”, mekân türü “Cami” seçilerek, “Katılımcı Sayısı” doldurularak kaydedilecektir.

B. İlim ve Hikmet Halkaları

1. Türkiye genelinde yerel imkânlar nispetinde il müftülüğünün belirleyeceği merkezî/büyük/ulu/üniversite camilerinde “İlim ve Hikmet Halkaları” projesi uygulanacaktır.
2. Projenin önemli amaçlardan birisi üniversite/Diyanet Akademisi hocalarını cami cemaatiyle buluşturmak olduğu için bu projede müftülük personeline yer verilmeyecektir.
3. Dersler planlanmadan önce il müftüsü önderliğinde il proje komisyonu tarafından ilahiyat/İslami ilimler fakültesi dekanları ve akademisyenleri ile dini yüksek ihtisas/dini ihtisas merkezi müdürleri ve eğitim görevlileri ziyaret edilerek Ek/e'deki örnek davetiye ile projeye davet edilecektir.
4. Tefsir, hadis, fıkıh, kelam, tasavvuf, siyer ve megazi, fezailü's-sahabe, din eğitimi, din sosyolojisi, din psikolojisi vb. dersler imkânlar nispetinde il müftülüğünce planlanacaktır.
5. Projede derslerin yapılacağı gün, yerel şartlara uygun ve katılımın en üst seviyede olmasını temin etmek için il müftülüğünce belirlenecektir.
6. Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasında namaz vakitlerinde bir saati aşan bir zaman farkı olduğundan derslerin plan ve programı namaz vakitlerine endeksli bir şekilde müftülüklerce yapılacaktır.
7. Her bir ders ilahiyat/İslami ilimler fakültesi akademisyenleri ve/veya dini yüksek ihtisas/dini ihtisas merkezi eğitim görevlileri marifetiyle klasik bir kitap takibi öncelenecek icra edilecektir.
8. Dersler; muhatabın seviyesi, günümüz ihtiyaç ve şartları gözetilerek işlenecektir.
9. Belirli bir kitabın takip edildiği derslerde, ders materyalinin dijital ortamda bulunması durumunda, ders materyali e-kitap (PDF/ePUB) şeklinde derse gelen katılımcılarla müftülükler tarafından paylaşılacaktır.
10. İlmî bir gelenek ve ders halkası oluşması, derslere katılımı istikrarın sağlanması için dersler her hafta aynı gün ve saatte planlanacak, ders verecek hocaların her hafta derse devam etmeleri teşvik edilecek, ders hocasının gelememesi durumunda yerine vekâleten akademiden görevli başka bir arkadaşını teklif etmesi için gerekli koordinasyon gerçekleştirilecek, haftalık dersin aksatılmaması için gerekli tedbirler alınacaktır.

11. Dersi verecek akademisyenlerin/eğitim görevlilerinin her hafta ders saatinden önce ders verilecek camide bulunmaları, camiye intikalleri, ağırlanması il/ilçe müftülüğünce sağlanacaktır.
12. İl proje komisyonunca belirlenecek koordinatörler; ders gününden önce ders hocalarıyla irtibata geçecek, olası aksaklıkların önüne geçmek için gerekli koordinasyonu sağlayacaklardır.
13. Dersler, daha geniş kitlelere ulaşabilmesi için imkânlar nispetinde il/ilçe müftülüğü sosyal medya hesaplarından paylaşılacaktır.
14. Dersler uygun vasıtalarla etkin bir şekilde, özellikle üniversite öğrencileri ve gençler olmak üzere toplumun her kesimine duyurulacak, müftülüklerce öğrencilerin ve gençlerin derslere katılımları teşvik edilecek, duyuru için Ek/f'deki örnek afişe uygun olarak profesyonel bir afiş tasarımı yapılacak, ders afişleri basılı ve görsel medya vasıtası ile paylaşılacaktır.
15. Ders raporları altı aylık periyotlar hâlinde, Haziran ve Aralık aylarının son haftasında Ek/g'de yer alan rapor formu doldurularak Başkanlığımıza bildirilecektir.
16. Derslerin vatandaşlara ve il/ilçe personeline duyurusu, imkânlar dâhilinde kamera/telefon aracılığıyla yüksek çözünürlükte kaydedilmesi, sosyal medya hesaplarından paylaşılması vb. hususlar müftülükçe gerçekleştirilecek, ihtiyaç hâlinde yerel yönetimlerden yardım ve destek alınacaktır.

Not: Öğrencilerin ve gençlerin ilim ve hikmet halkalarına yoğun bir şekilde katılımını sağlamak için söz konusu proje öğrenci yurtlarına/evlerine yakın bir camide uygulanabilir. Projenin devamlılığı, dersleri icra edecek hocaların projeye ilgilerinin artması için ilim ve hikmet halkalarından daha çok istifade edeceği düşünülen vatandaşlarımızın bilhassa dinî öğrenim gören İHO, İHL, ilahiyat/İslami ilimler fakültesi öğrencilerinin proje kapsamında akademisyen hocalarla düzenli bir şekilde camide buluşturulması ve projeye katılım sağlamaları önem arz etmektedir.

C. Hane Ziyaretleri

1. Hane ziyaretleri, il proje komisyonu tarafından belirlenen tüm il ve ilçe müftülüklerinin %10 oranındaki cami görevlileri ile sağlık tesislerinde manevi danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunan personel tarafından vaiz koordinesinde gerçekleştirilecektir.
2. Mevsimsel şartlar ve bölgesel faktörler dikkate alınarak ziyaretlerin hangi sıklıkla gerçekleştirileceği belirlenecek, ziyaretlerin icra edileceği gün ve saatler planlanacaktır. Ziyaretler vaiz koordinesinde cami görevlileri tarafından haftada bir düzenli olarak farklı bir haneye yönelik, manevi danışmanlar tarafından sağlık tesisindeki tedavisinden sonra evinde ziyaret edilmeyi kabul eden hastaya yönelik gerçekleştirilecektir.
3. Mümkün olduğu takdirde il/ilçe müftüsü, il müftü yardımcısı, vaiz, şube müdürü, din hizmetleri uzmanı ünvanlarındaki bir personel ayda bir defa ziyaretlere iştirak edecektir.
4. Bölgede ikamet eden vatandaşlar; özellikle taziye, hastalık, doğum, sünnet, nişan, düğün, yakınların vefat sene-i devriyesi, hac ve umre yolculukları öncesi/sonrası, asker uğurlama vb. vesileler gözetilerek ziyaret edilecektir. Ancak -herhangi bir vesile bulunmasa dahi- bütün hanelere ziyarette bulunmak için gayret sarf edilecektir.
5. Ziyaretler;
 - Köy, kırsal mahalle ve küçük yerleşim yerlerinde hanelere yönelik,
 - Şehir merkezlerinde site ve apartman yöneticileri ile iletişime geçilerek kullanıma uygun ortak kullanım alanlarında site/apartman sakinlerine yönelik, ortak kullanım alanı bulunmayan site/apartmanlarda ise hanelere yönelik icra edilecektir.

6. Ziyaretler, gönüllü olan hanelere yönelik ve müsaitlik durumları dikkate alınarak planlanacaktır. Evinde ziyaret edilmeyi kabul eden hastanın iletişim bilgileri rızası doğrultusunda alınıp, bu bilgiler bir başkasıyla paylaşılmayacaktır.
7. Ziyaretler vaiz, cami görevlileri/manevi danışmanlar ve bir kadın personel ile cemaatten birkaç gönüllünün iştirakiyle uygun vakit namazlarından sonra gerçekleştirilebilecektir.
8. Ziyaretlerde şu çerçevede bir program takip edilecektir:
 - Selamlaşma ve Tanışma
 - Kur'an-ı Kerim Tilaveti
 - Kısa Bir Sohbet (Başkanlığımızca hazırlanan "Asr-ı Saadetten 365 Güne" vb. eserlerden istifade edilebilir. Sohbet konusu, ziyaretin amacı ve hane sahiplerinin ilgi/ihtiyaçları gözetilerek belirlenecektir. Duruma göre karşılıklı sohbet de tercih edilebilir.)
 - Dua (Hastalarımıza Şifa, Geçmişlerimize Rahmet, Hanelerimize Bereket)
9. Proje kapsamında bölgede ikamet eden gaziler, şehit ve gazi yakınları, engelli bireyler, göçmenler, afetzedeler ve yakınlarını ziyaret etmeye özen gösterilecektir.
10. Projenin sürdürülebilirliğini sağlamak ve hane sahiplerine yük olmamak için çay ikramının dışında bir hazırlık yapılmaması temel prensibine ve ziyaret süresinin 20-60 dk. civarında kısa tutulmasına özen gösterilecektir.
11. Vaiz koordinesinde cami görevlileri ve manevi danışmanlar marifetiyle gerçekleştirilecek hane ziyaretleri; her bir ziyaret için ayrı bir kayıt olacak şekilde DİBBYS-DHYS "Faaliyet > Faaliyet Kaydetme" ekranından "Diğer Faaliyetler > Sosyal Faaliyetler > Ziyaretler > Hane Ziyaretleri" faaliyet türüne, ilgili hedef kitle seçilerek, "Katılımcı Sayısı" doldurularak kaydedilecektir.

Ç. Kahvehane Sohbetleri

1. Kahvehane sohbetleri, il proje komisyonu tarafından belirlenen tüm il ve ilçe müftülüklerinin %10 oranındaki cami görevlileri tarafından vaiz koordinesinde mahalle ve köy kahvehanelerinde gerçekleştirilecektir.
2. Programlar müftülüklerce vaiz, imam-hatip ve müezzin-kayyımdan belirlenecek 3-4 din görevlisinin katılımı ile icra edilecektir.
3. Köylerde icra edilecek programları köyün cami görevlisi yapacak olup bu programlara imkânlar dâhilinde vaizlerin katılımı noktasında da planlamalar yapılacaktır.
4. Program uygulanmadan önce işletme sahibi ile görüşülerek izin ve randevu alınacaktır akabinde yapılacak program ilan edilecektir.
5. Program belirlenen kahvehanelerde 15 günde bir uygulanacaktır.
6. Program uzun tutulmayacak, 15 dakikalık zaman diliminde kısa aşr-ı şerif tilaveti, konu ile ilgili bir ayet-hadis ışığında sohbet ve sonunda bir dua ile bitirilecektir.
7. Programdan sonra bir çay içimi vatandaşlar ile sohbet yapıp sorularına cevap verilecektir.
8. Programlarda iman, ibadet, ahlak konuları ile diğer konular bir ayet-bir hadis çerçevesinde kısa ve özlü olarak işlenecektir.
9. Tartışma sebebi olacak söz ve eylemlerden uzak durulacak, siyasi konulara girilmeyecektir.
10. Millî birlik ve beraberliğe İslam kardeşliğine vurgu yapılacaktır.
11. Sohbet programları; her bir sohbet için ayrı bir kayıt olacak şekilde DİBBYS-DHYS "Faaliyet > Faaliyet Kaydetme" ekranından "Diğer Faaliyetler > Sosyal Faaliyetler > Ziyaretler > Kahvehane Sohbeti" faaliyet türüne, hedef kitle "Erkekler" seçilerek, "Katılımcı Sayısı" doldurularak kaydedilecektir.